# JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
# PHILIPPE LÉGER
## 11 päivänä kesäkuuta 1998 *

1. Esillä oleva ennakkoratkaisukysymys liittyy niihin kriteereihin, jotka moottoriajoneuvon on täytettävä, jotta se kuuluisi yhdistetyn nimikkeistön [1] nimikkeeseen 9705, joka koskee muun muassa historiallisesti tai etnografisesti arvokkaita kokoelmia ja kokoelmaesineitä.

**Tosiseikat, pääasian oikeudenkäynti ja asiaa koskevat yhteisön säännökset**

2. Clees teki 29.4.1991 toimivaltaiselle tullivirastolle tulliselvityshakemuksen voidakseen saattaa vapaaseen liikkeeseen käytetyn auton, joka oli valmistettu vuonna 1956 ja malliltaan Mercedes-Benz 300 SL; Clees halusi tullata auton nimikkeen 9705 mukaisesti historiallisesti arvokkaaseen kokoelmaan kuuluvana.

3. CN:n nimikkeistön 97 ryhmän otsikkona on "Taideteokset, kokoelmaesineet ja antiikkiesineet". Tämän ryhmän nimike 9705 kuuluu seuraavasti:

"Eläintieteelliset, kasvitieteelliset, mineralogiset, anatomiset tai historiallise[sti], arkeologise[sti], paleontologise[sti], etnografise[sti] ja numismaattise[sti arvokkaat] kokoelmat ja kokoelmaesineet". *

4. Tutkittuaan ajoneuvon tullivirasto totesi siitä seuraavaa: "Alustanumero pitää paikkansa. Ajoneuvon rakenteen erityispiirteenä ovat ylös avautuvat siipimäiset ovet. Näin ollen sillä on harvinaisuutensa lisäksi rakenteeseensa liittyvää historiallista arvoa (valmistusvuosi 1956). 9705 0000 0003."

5. Aluksi tulliviranomaiset hyväksyivät 29.4.1991 antamallaan verotusta koskevalla lausunnolla Cleesin hakemuksen. Sittemmin eli 16.7.1992 ne lähettivät hänelle tuontitullia koskevan oikaisupäätöksen, jossa katsottiin, että kyseisen ajoneuvon luokitus nimikkeeseen 9705 oli virheellinen, koska yhteisöjen tuomioistuimen asiassa Daiber 10.10.1985

* Alkuperäinen kieli: ranska.

1 — Yhdistetty nimikkeistö sellaisena, kuin se ilmenee tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista 23 päivänä heinäkuuta 1987 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87 (EYVL L 256, s. 1; jäljempänä CN) liitteestä I.

* Lainausta on korjattu hakasuluissa olevin osin yhteisöjen tuomioistuimessa, koska nimikkeen suomenkielinen käännös on epätarkka.

antaman tuomion [2] perusteella se pitikin luokitella CN-nimikkeeseen 8703 kuuluvaksi käytetyksi ajoneuvoksi.

6. Edellä mainitussa asiassa Daiber yhteisöjen tuomioistuin tulkitsi — ennen asetuksella N:o 2658/87 toteutettua CN:n käyttöönottoa sovelletun — yhteisen tullitariffin nimikettä 9905, [3] jonka sanamuoto on hyvin lähellä nimikkeen 9705 sanamuotoa. [4] Yhteisöjen tuomioistuin totesi seuraavaa:

"— Yhteisen tullitariffin nimikkeessä 9905 tarkoitetuilla kokoelmaesineillä on oltava sellaiset ominaisuudet, että ne kelpaavat kokoelmaan otettaviksi, eli niillä on tiettyä harvinaisuusarvoa, niitä ei tavallisesti käytetä alkuperäiseen tarkoitukseensa, niillä käydään erikoiskauppaa vastaavilla käyttöesineillä käytävän tavanomaisen kaupan ulkopuolella ja ne ovat arvokkaita.

— *Yhteisen tullitariffin nimikkeessä 9905 tarkoitetulla tavalla historiallisesti tai etnografisesti arvokkaina on pidettävä tavaroita, jotka havainnollistavat merkittävää askelta ihmiskunnan saavutusten kehityksessä tai tämän kehityksen yhdessä vaiheessa.*" [5]

7. Clees teki tulliviranomaisten päätöksestä valituksen vaatien, että ajoneuvo luokiteltaisiin CN-nimikkeeseen 9705. Valitus kuitenkin hylättiin 1.2.1993.

8. Valituksensa hylkäämisen jälkeen Clees valitti asiasta Finanzgericht Düsseldorfiin.

9. Finanzgericht Düsseldorf katsoo ensinnäkin, että kyseinen ajoneuvo ei täytä edellä mainitussa asiassa Daiber annetussa tuomiossa asetettuja historiallisen arvon edellytyksiä, koska ylös avautuvat ovet ja auton muotoilu eivät millään tavoin havainnollista merkittävää askelta ihmiskunnan saavutusten kehityksessä tai tämän kehityksen yhdessä vaiheessa. [6]

10. Kansallinen tuomioistuin lisää, että joka tapauksessa tämän tulkinnan voimassaolo on tullut kyseenalaiseksi komission hyväksyttyä

2 — Asia 200/84, Daiber, tuomio 10.10.1985 (Kok. 1985, s. 3363)

3 — Samana päivänä annettiin myös tuomio asiassa 252/84, Collector Guns, tuomio 10.10.1985 (Kok. 1985, s. 3387), jossa kysymys oli niin ikään tämän tariffinimikkeen tulkinnasta.

4 — Yhteisen tullitariffin nimike 9905 ilmenee yhteisestä tullitariffista 28 päivänä kesäkuuta 1968 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 950/68 (EYVL L 172, s. 1) liitteestä ja kuuluu seuraavasti:
"Eläintieteelliset ja kasvitieteelliset, mineralogiset ja anatomiset kokoelmat ja kokoelmaesineet; historiallisesti, arkeologisesti, paleontologisesti, etnografisesti ja numismaattisesti arvokkaiden kokoelmien esineet"

5 — *Tuomion 25 kohta, kursivointi tässä.*

6 — Ennakkoratkaisupyyntö, s. 7, osa II, neljäs kappale.

vuonna 1996 tätä nimikettä 9705 koskevat selittävät huomautukset. [7]

11. Näiden selittävien huomautusten 1 kohdassa todetaan seuraavaa:

"Tähän nimikkeeseen kuuluvat historiallisesti [arvokkaina] kokoelmaesineinä moottoriajoneuvot, jos ne täyttävät Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen [asiassa 200/84 antamassa tuomiossa] esitetyt vaatimukset eli

— niillä on tiettyä harvinaisuusarvoa,

— niitä ei tavallisesti käytetä alkuperäiseen tarkoitukseensa,

— niillä käydään erikoiskauppaa vastaavilla käyttöesineillä käytävän tavanomaisen kaupan ulkopuolella,

— ne ovat arvokkaita, ja

— ne havainnollistavat merkittävää askelta ihmiskunnan saavutusten kehityksessä tai tämän kehityksen yhdessä vaiheessa.

Koska moottoriajoneuvo on luonteeltaan suhteellisen lyhytikäinen käyttöesine, jonka tekniikkaa kehitetään jatkuvasti, voidaan edellä mainitun [tuomion] edellytysten — sikäli kuin tosiasiat eivät ole selvästi ristiriidassa niiden kanssa — katsoa [tulleen täytetyiksi seuraavien ajoneuvojen osalta]:

— *alkuperäisessä [tilassaan] olevat moottoriajoneuvot, joiden [alustaa], ohjaus- tai jarrujärjestelmää, [moottoria] yms. ei ole merkittävästi muutettu ja jotka ovat vähintään 30 vuotta vanhoja ja [sellaista] mallia tai tyyppiä, jota ei enää valmisteta;*

— kaikki ennen vuotta 1950 valmistetut moottoriajoneuvot, vaikka ne eivät olisikaan ajokunnossa." [8] *

7 — Ibidem. EYVL 1996, C 127, s. 3.

8 — Kursivointi tässä.

* Lainausta on korjattu hakasuluissa olevin osin yhteisöjen tuomioistuimessa, koska selittävien huomautusten suomenkielinen käännös on epätarkka.

12. Kansallinen tuomioistuin olettaa, että näitä selittäviä huomautuksia sovelletaan myös niiden julkaisemista edeltäneeseen tuontiin, jos, kuten tässä asiassa, kyseisen CN-nimikkeen sanamuotoa ei ole muutettu. [9]

13. Se toteaa, että "— — [nämä] huomautukset eivät täytä historiallisen arvon kriteeriä [yhteisöjen tuomioistuimen] oikeuskäytännössä edellytetyllä tavalla". [10] Sen mukaan "on täysin poissuljettua, että jokainen sellainen arvokas auto, joka on yli 30 vuotta vanha ja jonka valmistus on päättynyt ja joka on alkuperäisessä tilassaan" — jotka ovat selittävissä huomautuksissa esitetyt kriteerit — "voisi havainnollistaa merkittävää askelta ihmiskunnan saavutusten kehityksessä" [11] edellä mainitussa asiassa Daiber vahvistetun sanamuodon mukaisesti.

**Ennakkoratkaisukysymys**

14. Yhteisön oikeuden yhtenäisen soveltamisen säilyttämiseksi Finanzgericht Düsseldorf pitää tarpeellisena, että selittävien huomautusten tarkka merkitys täsmennetään, joten se on lykännyt asian ratkaisemista ja esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

"Onko asetuksen N:o 2658/87, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 2472/90, liitteessä I esitetyn yhdistetyn nimikkeistön nimikettä 9705 tulkittava siten, että historiallisesti arvokkaaseen kokoelmaan kuuluvien moottoriajoneuvojen on pääsääntöisesti oltava

— alkuperäisessä tilassaan, ilman että alustaa, ohjaus- tai jarrujärjestelmää, moottoria ynnä muuta sellaista on merkittävästi muutettu,

— vähintään 30 vuotta vanhoja ja

— sellaista mallia tai tyyppiä, jota ei enää valmisteta?"

**Ennakkoratkaisukysymykseen annettava vastaus**

15. CN-nimikkeen tulkinta edellyttää paitsi sen sisällön myös sillä tavoitellun päämäärän selvittämistä.

16. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan "— — oikeusvarmuus ja valvonnan helppous

9 — Ennakkoratkaisupyyntö, s. 8, osa II, seitsemäs kappale.
10 — Ennakkoratkaisupyyntö, s. 8, osa II, 11. kappale.
11 — Ennakkoratkaisupyyntö, s. 9, osa II, 13. kappale.

edellyttävät, että tavaroiden tariffiluokittelun ratkaisevana luokitteluperusteena on yleensä oltava tavaroiden objektiivisesti todettavat ominaispiirteet ja ominaisuudet, sellaisina kuin ne on määritelty yhdistetyn nimikkeistön nimikkeen nimiketekstissä — —. Lisäksi Euroopan yhteisöjen komissio on yhdistetyn nimikkeistön osalta ja tulliyhteistyöneuvoston harmonisoidun tavarankuvaus- ja koodausjärjestelmän osalta laatinut selittävät huomautukset, jotka osaltaan auttavat huomattavasti eri tullinimikkeiden sisällön tulkinnassa, vaikka ne eivät olekaan oikeudellisesti sitovia — —". [12]

17. Tämän vakiintuneen oikeuskäytännön mukaisesti edellä mainitussa asiassa Daiber annetussa tuomiossa esitetty tulkinta [13] koski tuossa asiassa käsiteltyjen tosiseikkojen tapahtuessa voimassa olleen yhteisen tullitariffin nimikettä 9905. Koska kyseisten tullinimikkeiden sisältö sekä kyseisen tavaran luonne ja ominaispiirteet vastaavat toisiaan, voidaan tätä tulkintaa soveltaa esillä olevaan asiaan.

18. Kummassakin tapauksessa kansallisen tuomioistuimen käsiteltäväksi saatettu riitakysymys koskee näet malliston huippua edustavaa käytettyä autoa, josta sen omistaja on tehnyt hakemuksen vapaaseen liikkeeseen saattamisesta. Kumpikin auto on valmistettu 50-luvun puolivälin aikoihin ja jäänyt sittemmin pois tuotannosta.

19. Edellä mainitussa asiassa Daiber annetun tuomion mukaan yhteisen tullitariffin 99 ryhmän tarkoituksena on helpottaa kulttuurin tai kasvatuksen kannalta arvokkaiden tavaroiden vaihtoa maiden välillä. [14] Tämän on pädettävä myös CN:n 97 ryhmään kyseisen kahden tariffinimikkeen sanamuotojen samankaltaisuuden vuoksi.

20. Finanzgericht Düsseldorf katsoo kuitenkin, että tätä tuomiota ei voida soveltaa esillä olevassa asiassa. Sen mukaan on epäselvää, ovatko selittävät huomautukset sopusoinnussa yhteisöjen tuomioistuimen yhteisestä tullitariffista antaman tulkinnan kanssa.

21. Sen vuoksi se pyytää täsmentämään yhteisöjen tuomioistuimen yhteisestä tullitariffista antamaa tulkintaa ja tarkistamaan, että komission selittävissä huomautuksissaan vahvistamat objektiiviset kriteerit eivät poikkea tästä tulkinnasta ja että niillä ei vääristetä kyseisen tariffinimikkeen merkitystä ja soveltamisalaa.

22. Komissio toteaa hyväksyneensä selittävät huomautukset, jotta CN:ää tulkittaisiin yhtenäisesti, mikä ei ollut toteutunut, koska kansalliset tullihallinnot ja tuomioistuimet olivat tulkinneet eri tavoin yhteisöjen tuomioistuimen määritelmää historiallisen tai etnografisen arvon käsitteestä. [15]

12 — Asia C-270/96, Laboratoires Sarget, tuomio 12.3.1998 (Kok. 1998, s. I-1121, 16 kohta). Ks. myös asia C-201/96, LTM, tuomio 6.11.1997 (Kok. 1997, s. I-6147, 17 kohta).

13 — Ks. tämän ratkaisuehdotuksen 6 kohta.

14 — Em. asia Daiber, tuomion 15 kohta.

15 — Ks. tämän ratkaisuehdotuksen 6 kohdan toinen luetelmakohta.

23. Komission mielestä sen vahvistamat kolme kriteeriä ovat yhteisöjen tuomioistuimen antaman tuomion kanssa yhteensopivia, sillä niiden avulla täsmennetään sitä hyvin abstraktia ja subjektiivista edellytystä, joka koskee moottoriajoneuvon mahdollista historiallista arvoa. Niillä ei sen sijaan korvata täysin niitä edellytyksiä, jotka esitetään edellä mainitussa asiassa Daiber annetun tuomion perusteella hyväksyttyjen selittävien huomautusten 1 kohdan ensimmäisessä kappaleessa. Komissio lisää vielä, että toisessa kappaleessa esitetään yleinen oletus, joka voidaan kumota osoittamalla, että ajoneuvolla ei ole merkittävää historiallista arvoa. [16]

24. Komissio ehdottaa, että moottoriajoneuvot luokiteltaisiin tariffinimikkeeseen 9705 soveltaen edellä mainitussa asiassa Daiber vahvistettuja edellytyksiä. Tämän lisäksi ajoneuvon historiallinen ja etnografinen arvo tarkistetaan käyttäen selittävissä huomautuksissa esitettyjä kriteerejä.

25. Clees on samalla kannalla. Hän lisää, että tällainen tulkinta vastaa sitä päämäärää, minkä vuoksi kokoelmaesineiden tuonti on tullitonta. Päämääränä on helpottaa kulttuurin tai kasvatuksen kannalta arvokkaiden tavaroiden vaihtoa maiden välillä ja kannustaa säilyttämään jo päättyneen aikakauden autoja, jotka ovat kulttuurihistoriallisista syistä tärkeitä. [17]

26. Aluksi on täsmennettävä, että komissio on vahvistanut selittävissä huomautuksissa esitetyt kriteerit edistääkseen sitä, että tulliviranomaiset tulkitsisivat CN-nimikettä 9705 yhtenäisesti tietyn tavararyhmän osalta, joka esillä olevassa asiassa käsittää moottoriajoneuvot.

27. Nämä huomautukset, jotka eivät ole oikeudellisesti sitovia, eivät kuitenkaan saa olla ristiriidassa yhteisen tullitariffin — tai CN:n — säännösten kanssa tai muuttaa niiden soveltamisalaa. [18] Tästä syystä yhteisöjen tuomioistuimen tariffin sisällöstä mahdollisesti antama tulkinta syrjäyttää komission sitä koskevan kannan.

28. Tullitariffin tai CN:n säännösten mukaiset selittävät huomautukset voivat sitä vastoin selventää tariffinimikkeen sisältöä, vaikka kysymys on ennen selittävien huomautusten vahvistamista tapahtuneita tosiseikkoja koskevasta menettelystä.

29. Komission pelkästään suuntaa-antava tulkinta ei näet muuta CN-nimikkeen merkitystä ja soveltamisalaa, joten oikeusvarmuutta ei loukata, vaikka luokiteltaessa kyseistä ajoneuvoa käytetäänkin, kuten esillä olevassa

16 — Kirjallisten huomautusten 20—25 kohta.

17 — Kirjallisten huomautusten s. 4 ja 5.

18 — Yhdistetyt asiat 69/76 ja 70/76, Dittmeyer, tuomio 15.2.1977 (Kok. 1977, s. 231, 4 kohta ja sitä seuraavat kohdat); asia 798/79, Chem-Tec, tuomio 11.7.1980 (Kok. 1980, s. 2639, 11 kohta ja sitä seuraavat kohdat) ja asia C-35/93, Develop Dr. Eisbein, tuomio 16.6.1994 (Kok. 1994, s. I-2655, 21 kohta ja sitä seuraavat kohdat).

asiassa, sittemmin tehtyä tulkintaa, kunhan se ei ole ristiriidassa CN:n kanssa.

30. Täyttäessään tehtäväänsä yhteisen tullitariffin tulkinnasta yhteisöjen tuomioistuin on myös useasti vedonnut oikeudenkäynnin kohteena olevien tosiseikkojen tapahtumisen jälkeen hyväksyttyihin selittäviin huomautuksiin. [19]

31. Kansallisen tuomioistuimen ennakkoratkaisupyynnössään mainitsemat vastaesimerkit ovat vain näennäisesti ristiriidassa tämän oikeuskäytännön kanssa. [20] Vaikka yhteisöjen tuomioistuin ei tulkitessaan asiassa Stanner antamassaan tuomiossa [21] yhteisen tullitariffin alanimikettä ottanut huomioon kyseisten tosiseikkojen tapahtumisen jälkeen annettua selittävää huomautusta, syy siihen oli, että siinä asiassa selittävä huomautus liittyi toiseen nimikkeistöön kuin siihen, joka oli voimassa sen pääasian oikeudenkäynnin kohteena olleiden tosiseikkojen tapahtuessa. Asiassa Merkur antamassaan tuomiossa [22] yhteisöjen tuomioistuin, todettuaan ensin yhteistä tullitariffia selittävien huomautusten tulleen sovellettaviksi kyseisten tosiseikkojen tapahtumisen jälkeen, yhtä kaikki käytti niiden sisältöä ja samankaltaisuutta muiden selittävien huomautusten kanssa perusteluna tariffinimikkeestä antamansa tulkinnan lujittamiseksi.

32. Jos selittävien huomautusten sisältö osoittautuisi olevan sopusoinnussa nimikkeen 9705 kanssa, niiden hyväksymisajankohta ei estäisi niiden käyttöä ennen tätä ajankohtaa aloitetussa tariffiluokittelua koskevassa menettelyssä.

33. Seuraavaksi on poistettava se moniselitteisyys, joka johtuu selittävien huomautusten 1 kohdan sanamuodosta, jota lukemalla voi saada sen käsityksen, että toisen kappaleen ensimmäisessä luetelmakohdassa mainitun kolmen edellytyksen täyttyminen riittäisi perusteeksi moottoriajoneuvon tariffiluokitukselle.

34. Näiden edellytysten tarkoituksena on kuitenkin vain mahdollistaa sen määrittäminen, onko ajoneuvolla kenties historiallista tai etnografista arvoa. Sen sijaan niiden tarkoituksena ei ole korvata edellä mainitussa asiassa Daiber vahvistettuja muita edellytyksiä — tiettyä harvinaisuusarvoa, ajoneuvon käyttöä muuhun kuin alkuperäiseen käyttötarkoitukseen, erikoiskaupan käymistä vastaavilla käyttöesineillä käytävän tavanomaisen kaupan ulkopuolella ja tavaroiden kohonnutta arvoa — joiden avulla voidaan erottaa kokoelmat tai kokoelmaesineet muista esineistä tai esineryhmistä.

35. Nämä muut edellytykset ovat merkityksellisiä, sillä niillä arvioidaan moottoriajoneuvon historiallisesta arvosta riippumatta niitä ominaisuuksia, jotka sillä on oltava, jotta se voisi olla osa kokoelmaa. Ei voida pitää

19 — Ks. erityisesti asia C-395/93, Neckermann Versand, tuomio 9.8.1994 (Kok. 1994, s. I-4027, 13 kohta) ja asia C-164/95, Eru Portuguesa, tuomio 17.6.1997 (Kok. 1997, s. I-3441, 20 kohta).

20 — Ennakkoratkaisupyyntö, s. 8, osa II, kahdeksas kappale.

21 — Asia C-393/93, Stanner, tuomio 9.8.1994 (Kok. 1994, s. I-4011, 19 kohta).

22 — Asia 106/75, Merkur, tuomio 8.4.1976 (Kok. 1976, s. 531, 4 kohta).

poissuljettuna sitä, että museoautoa, jonka valmistus on päättynyt, edelleen käytetään tavanomaisella tavalla tai että sitä on vielä jäljellä lukuisia kappaleita. Tällaiset arkipäiväisyydet ovat ristiriidassa sen kanssa, että ajoneuvo kuuluisi kokoelmaan, vaikka sen tekniikassa tai muotoilussa on erityispiirteitä, joiden vuoksi se on omiaan havainnollistamaan autoteollisuuden kehitystä.

36. Selittävien huomautusten 1 kohdan toisessa kappaleessa esitetyt ominaispiirteet eivät siten riitä perusteeksi siihen, että moottoriajoneuvo luokitellaan CN-nimikkeeseen 9705. Tällainen luokitus edellyttää, että muut edellä mainitussa asiassa Daiber annetussa tuomiossa mainitut ja selittävien huomautusten ensimmäisessä kappaleessa toistetut kriteerit täyttyvät.

37. Lisäksi on vielä tutkittava, ovatko komission asettamat edellytykset omiaan rajaamaan sitä, onko moottoriajoneuvolla historiallista tai etnografista arvoa.

38. Yhteisöjen tuomioistuimen antaman määritelmän mukaan ajoneuvolla on historiallista tai etnografista arvoa, jos sillä on jompikumpi seuraavista kahdesta ominaisuudesta: joko ajoneuvo havainnollistaa merkittävää askelta ihmiskunnan saavutusten kehityksessä, jolloin sillä on merkittävä asema näiden saavutusten historiassa sen innovatiivisuutensa vuoksi, jota se aikanaan ilmensi, tai sitten ajoneuvo havainnollistaa tämän kehityksen yhtä vaihetta, mikä tarkoittaa, että se yksinkertaisesti on jossakin suhteessa osoitus nyttemmin jo päättyneestä aikakaudesta.

39. Tämä viimeksi mainittua ominaisuutta koskeva kriteeri on varsin väljä, sillä ajoneuvo voi täyttää sen, vaikka se ei välttämättä ole siten omintakeinen, että se eroaisi muista samana ajanjaksona valmistetuista ajoneuvoista. Edellytyksenä on ainoastaan se, että ajoneuvo on edustava esimerkki tietystä aikakaudesta.

40. Molemmissa tapauksissa nämä esineet ovat osoitus jo päättyneestä aikakaudesta. Selittävissä huomautuksissaan komissio on selvästi pitänyt tätä ajatusta lähtökohtanaan.

41. Komissio edellyttää ensinnäkin, että ajoneuvo on *alkuperäisessä tilassaan* ja että sen alustaa, ohjaus- tai jarrujärjestelmää, moottoria ynnä muuta sellaista ei ole merkittävästi muutettu.

42. On luonnollista katsoa, ettei ajoneuvo ole millään tavoin historiallinen, jos sen enimmät osat tai sen rakenteen tärkeimmät osat on korvattu tavalla, jonka jälkeen sitä ei ole enää mahdollista tunnistaa alkuperäiseksi ajoneuvoksi. Lukuisat korjaus- tai muutostyöt ovat luultavasti saaneet aikaan sen, että ajoneuvo on menettänyt osan ominaislaadustaan. Näin ollen ei voida katsoa, että se olisi jollakin tavoin osoitus jostakin historian aikakaudesta.

43. CN:n 97 ryhmään sovellettavan tullittomuuden tarkoitus jäisi toteutumatta, jos sellaisiinkin ominaislaatunsa menettäneisiin

kokoelmaesineisiin, joihin on tehty olennaisia muutoksia, sovellettaisiin samaa tullittomuutta.

44. Komission huomautuksissa todetaan lisäksi, että ajoneuvon on oltava sellaista mallia tai tyyppiä, jota ei enää valmisteta, ja sen valmistumisajankohdan on ajoituttava vähintään 30 vuotta aikaisemmaksi.

45. Näiden kriteerien merkitystä ei voida selvittää ottamatta huomioon komission huomautuksissaan esittämää lähtökohtaa tekniikan kehityksen asemasta autoteollisuudessa sekä sitä, että kyseiselle ajoneuvolle annettu historiallinen arvokkuus sen täyttäessä kyseiset kolme kriteeriä on vasta olettamus.

46. Selittävissä huomautuksissaan komissio perustellusti toteaa, että moottoriajoneuvo on esine, jonka tekniikkaa kehitetään jatkuvasti. [23] Siten tekniset innovaatiot seuraavat autoteollisuudessa nopeasti toisiaan, mistä seuraa, että tällä alalla on lukuisa määrä ajoneuvoja, jotka ilmentävät ihmiskunnan saavutusten kehitystä tällä alalla.

23 — Selittävien huomautusten 1 kohdan toinen alakohta.

47. Lisäksi vaaditaan, että ajoneuvo, jonka on täytettävä kokoelmaesineen edellytykset, täyttää vielä edellä mainitut edellytykset siitä, että se on jossakin suhteessa osoitus jo päättyneestä aikakaudesta.

48. Nämä vaatimukset vaikuttavat perustelluilta.

49. Ensinnäkin edellytys *valmistuksen päättymisestä* selittyy sillä, että ajoneuvo, jota edelleen tehdään, kiinnostaa yhä mahdollisia käyttäjiä. Ajoneuvon tekninen suorituskyky tai sen muotoilun erityispiirteet on arvioitu riittäviksi perusteiksi sen markkinoinnin jatkamiselle. Tällaisen ajoneuvon käyttöarvo alentaa siten selvästi sen mahdollisuuksia kuvata jo päättynyttä aikakautta.

50. Lisättäköön vielä, että luokittelu nimikkeeseen 9705 edellyttää, että kyseinen tavara on kokoelmaesine, minkä vuoksi on välttämätöntä noudattaa edellä mainitussa asiassa Daiber vahvistettuja edellytyksiä, kuten sitä, että kyseisillä tavaroilla on omat markkinansa, jotka eroavat vastaavilla käytettäviksi tarkoitetuilla esineillä käytävästä kaupasta. Jos samaa automallia tai -tyyppiä edelleenkin valmistetaan, estää tämä tällaisten eriytyneiden markkinoiden syntymisen, sillä niistä tulisi muiden automerkkien markkinoita vastaavat uusien ja käytettyjen autojen markkinat, jolloin kyseinen ajoneuvo menettäisi kokoelmaesineille tyypillisen harvinaisuutensa.

51. CN:n ja nimikkeen 9705 tavoitteet ovat niin ikään peruste sille, että ajoneuvon valmistuksen on oltava päättynyt.

52. Edellä mainituissa asioissa Daiber ja Collector Guns antamissaan ratkaisuehdotuksissa julkisasiamies Lenz huomautti, että yhteisen tullitariffin tehtävänä on suojata yhteisön tuotantoa. Pohtiessaan sitä, millaista tuotantoa olisi suojattava sellaisten tavaroiden tuonnilta, joista mainituissa asioissa oli kysymys, [24] hän totesi, etteivät kyseiset käytetyt tavarat ja yhteisössä uustuotantona valmistettavat tavarat kilpailleet markkinoilla keskenään. [25]

53. CN:n avulla tavoiteltua päämäärää eli tuotannon suojaamista ei näet voitaisi saavuttaa, jos nimikkeessä 9705 tarkoitettu kokoelmaesineiden ryhmä, johon sellaisena sovelletaan tullittomuutta, sisältää myös tavaroita, joita edelleen valmistetaan. Uusien ajoneuvojen annettaisiin kilpailla muuntyyppisten ajoneuvojen kanssa, vaikka tämä ei ole nimikkeen 9705 päämäärä, jonka perustana ovat kulttuuriin liittyvät pohdinnat.

54. Toiseksi on todettava, että vaatimus *ajoneuvon vähimmäisiästä* liittyy samaan ajatukseen, jonka mukaan auto, joka ei ole kovin vanha, ei ymmärrettävästikään voi olla osoitus jo päättyneestä aikakaudesta, vaikka sen tuotanto olisi nyttemmin jo päättynyt.

55. Kansallisille tulliviranomaisille ja tuomioistuimille annettu mahdollisuus perustaa päätöksensä täsmälliseen ikään helpottaa käytännön hallintotoimintaa, joten tämä kriteeri on — ainakin lähtökohtaisesti — hyväksyttävä.

56. Saattaa kuitenkin olla jossain määrin sattumanvaraista vahvistaa ajoneuvolta vaadittava ikä juuri 30 vuoteen, sillä ei voida pitää poissuljettuna, että uudemmillakin ajoneuvoilla voi olla historiallista arvoa.

57. Iältään alle 30-vuotiaan ajoneuvon luokittelun nimikkeeseen 9705 on näet oltava mahdollista, jos osoitetaan, että eräiden nykyisin harvinaisiksi käyneiden ja tiettyä aikakautta symbolisoivien teknisten tai muotoilua koskevien erityispiirteiden vuoksi tällä ajoneuvolla on jo nyt historiallista tai etnografista arvoa.

58. Jos ajoneuvo havainnollistaa jo nykyisin ihmiskunnan saavutusten kehitystä tietyllä alueella, sen valmistusajankohdalla on enää toissijaista merkitystä. Olen jo edellä todennut, että olennaista on se, että kyseinen ajoneuvo

24 — Asiassa Collector Guns annetussa tuomiossa kysymys oli erityyppisistä pistooleista ja pistoolikoteloista.

25 — Ratkaisuehdotuksen B osa, 4 kohta.

on edustava esimerkki jo päättyneestä aikakaudesta sen vuoksi, että se edustaa innovaatiota tai ajoneuvojen kehityksen yhtä vaihetta.

59. Näin ollen ajoneuvolla voi uudehkonakin olla historiallista arvoa, jos se on viimeisenä valmistettuna kappaleena näyte juuri päättyneestä ajanjaksosta. Tällöin sen valmistusajankohta ei voi täyttää selittävissä huomautuksissa asetettuja vaatimuksia ilman, että tämä ominaisuus samalla kuitenkin menettää merkitystään.

60. Komission vahvistamaa ikäkriteeriä ei sen vuoksi ole pidettävä pakottavana, vaan yhtenä tekijänä, jonka perusteella voidaan olettaa, että kyseisellä ajoneuvolla saattaa olla historiallista tai etnografista arvoa.

61. Tämän lähestymistavan vahvistavat tulliyhteistyöneuvoston nimikkeistöstä antamat selittävät huomautukset, [26] joita yhteisöjen tuomioistuin on vakiintuneen oikeuskäytäntönsä mukaisesti pitänyt yhtenä keskeisenä lähtökohtana tulkinnalleen, olkoonkin että edellä mainitussa asiassa Daiber annetussa tuomiossa kysymys olikin niiden edellisestä versiosta. [27]

62. Vuoden 1996 versiossa nimikettä 9705 koskevissa huomautuksissa viitataan esineisiin, jotka ovat kuuluneet kuuluisille henkilöille. Vaikka mahdollisuus onkin marginaalinen ja lähestulkoon anekdootinomainen, ajoneuvo voidaan siten ikäedellytyksen täyttymättä jäämisestä huolimatta luokitella nimikkeeseen 9705, jos tietyt erityiset seikat sitä puoltavat.

63. Toisaalta, ja kuten selittävistä huomautuksista ilmenee, kolmen kriteerin täyttymisestä huolimatta ajoneuvolta voi puuttua historiallinen arvo. Näin on esimerkiksi silloin, jos ajoneuvossa ei ole mitään erityistä, joka yhdistäisi sen tiettyyn jo päättyneeseen ajanjaksoon. Tällöin se ei ole omiaan havainnollistamaan merkittävää askelta ihmiskunnan saavutusten kehityksessä tai kehityksen yhdessä vaiheessa. [28]

64. Tässä tapauksessa toimivaltaisen viranomaisen on osoitettava, etteivät ne perusteet, joihin on vedottu nimikkeeseen 9705 tehtävän tariffiluokituksen tueksi, ole riittäviä.

26 — Kysymys on tulliyhteistyökomitean antamista selittävistä huomautuksista, jotka se on laatinut yhteisön allekirjoittaman, harmonoidusta tavarankuvaus- ja koodausjärjestelmästä tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen yhteydessä. CN perustuu tähän yleissopimukseen, mutta CN:ää selittävät huomautukset, kuten ne, joihin ennakkoratkaisukysymys esillä olevassa asiassa perustuu, "— — eivät korvaa — — [niitä] vaan niitä on pidettävä täydentävinä, ja niitä on käytettävä samanaikaisesti" (Euroopan yhteisöjen yhdistettyä nimikkeistöä selittävien huomautusten johdanto, EYVL 1994, C 342, s. 1 ja 7).

27 — Ks. tämän ratkaisuehdotuksen 16 kohta.

28 — Selittävissä huomautuksissa todetaan, että edellä mainitussa asiassa Daiber annetussa tuomiossa mainittujen edellytysten voidaan "sikäli kuin tosiasiat eivät ole selvästi ristiriidassa niiden kanssa" katsoa tulleen täytetyiksi.

65. Edellä esitetystä seuraa siten, että komission selittävissä huomautuksissa luettelemia edellytyksiä on pidettävä vain käytännöllisinä viitteinä, joiden tarkoituksena on helpottaa sen määrittämistä, onko moottoriajoneuvolla historiallista tai etnografista arvoa. Näihin viitteisiin perustuva oletus voidaan kumota osoittamalla, ettei ajoneuvolla ole tällaista arvoa siinä merkityksessä, kuin asiassa Daiber annetussa tuomiossa on vahvistettu.

## Ratkaisuehdotus

66. Näillä perusteilla ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin vastaa Finanzgericht Düsseldorfin esittämään ennakkoratkaisukysymykseen seuraavasti:

Tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista 23 päivänä heinäkuuta 1987 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87 nimikettä 9705 on tulkittava siten, että sellaisella ajoneuvolla oletetaan olevan tässä nimikkeessä tarkoitettua historiallista tai etnografista arvoa, joka

— on alkuperäisessä tilassaan ja jonka rakenteen osia ei ole merkittävästi muutettu ja

— joka on sellaista mallia tai tyyppiä, jota ei enää valmisteta ja

— joka on vähintään 30 vuotta vanha.

Kuitenkaan sellaisella moottoriajoneuvolla, joka täyttää nämä edellytykset, ei ole tässä nimikkeessä tarkoitettua historiallista tai etnografista arvoa, jos ajoneuvo ei havainnollista merkittävää askelta ihmiskunnan saavutusten kehityksessä tai tämän kehityksen yhdessä vaiheessa.